

عنوان مقاله:

بررسی اصل قرآنی قول حسن از نظرگاه مفسران و تحلیل نقش آن در مدیریت تعارض های اجتماعی

محل انتشار:

کنفرانس ملی علوم اسلامی و پژوهش های دینی (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

مهدی شامحمدی - دانشجوی دکتری علوم قرآن و حدیث دانشگاه قم

محمدهادی مفتاح - دانشیار گروه علوم قرآن و حدیث دانشگاه قم

خلاصه مقاله:

تعارض اجتماعی هرگونه رفتار، تفکر و احساس خصمانه آگاهانه است که در سطوح مختلف روابط اجتماعی رخ می دهد. مطابق آموزه های دینی و همچنین نظریات جامعه شناسی، روان شناسی اجتماعی و ارتباطات انسانی، تعارض های اجتماعی جزء لاینفک زندگی جمعی انسان ها است، و در یک نگاه کلان، جامعه را گریزی از آن نیست. این موضوع دهه های متمادی است که مورد توجه اندیشمندان علوم انسانی است و یکی از توجهات آن ها در این مسیله، ارایه راه حل هایی برای مدیریت تعارض ها است. این موضوع به شکل گسترده ای در منابع دینی ما مورد توجه قرار گرفته است. هدف از پژوهش حاضر، بررسی جایگاه و نقش اصل قرآنی قول حسن در مدیریت تعارض های اجتماعی است. در این تحقیق، ابتداء با روش کتابخانه ای، به بررسی فقره قولوا للناس حسنا از آیه 83 بقره از دیدگاه مفسران پرداخته شده است. سپس بر اساس یافته ها، جایگاه اصل قول حسن در تنظیم روابط اجتماعی و به دنبال آن مدیریت تعارض های اجتماعی بررسی گردیده است. اصل قول حسن یکی از رهنمون های خطیر و جامع قرآن کریم در ارتباط با تنظیم شکل روابط افراد اجتماع با یکدیگر است. میان مفسران اختلافاتی در خصوص قلمرو سه واژه قولوا، الناس و حسنا وجود دارد. نظریه مختار در این باره آن است که این سه واژه مطلق بوده و به وسیله آیه یا روایتی نسخ نشده اند. بر اساس این دیدگاه و همچنین مطابق دیدگاه مفسران درباره محورهای این اصل قرآنی، قول حسن در روابط اجتماعی معنایی بسیار گسترده به لحاظ خطاب، مخاطب و ابعاد دارد و بسیاری از دستورات و آموزه های دینی را در خود جای می دهد؛ لذا نقشی به سزا در تنظیم روابط اجتماعی و مدیریت تعارض های اجتماعی خواهد داشت. البته این اصل در موارد مختلف مصادیق مختلف خواهد یافت و لزوما نمی توان همیشه و با همه و در هر موقعیتی به یک شکل برخورد نمود.

کلمات کلیدی:

اصل قول حسن، تنظیم روابط اجتماعی، مدیریت تعارض های اجتماعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/802855>

